

Tento dokument slouží výhradně k informačním účelům a nemá žádný právní účinek. Orgány a instituce Evropské unie nenesou za jeho obsah žádnou odpovědnost. Závazná znění příslušných právních předpisů, včetně jejich právních východisek a odůvodnění, jsou zveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie a jsou k dispozici v databázi EUR-Lex. Tato úřední znění jsou přímo dostupná přes odkazy uvedené v tomto dokumentu

► **B**

SMĚRNICE RADY 2008/120/ES

ze dne 18. prosince 2008,

kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat

(kodifikované znění)

(Úř. věst. L 47, 18.2.2009, s. 5)

Ve znění:

		Úřední věstník		
		Č.	Strana	Datum
► <u>M1</u>	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/625 ze dne 15. března 2017	L 95	1	7.4.2017

Opravena:

- **C1** Oprava, Úř. věst. L 135, 10.6.2000, s. 33 (2008/120/ES)
- **C2** Oprava, Úř. věst. L 137, 24.5.2017, s. 40 (2017/625)

▼B**SMĚRNICE RADY 2008/120/ES**

ze dne 18. prosince 2008,

kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat

(kodifikované znění)

Článek 1

Tato směrnice stanovuje minimální požadavky pro ochranu prasat ustájených pro odchov a výkrm.

Článek 2

Pro účely této směrnice se rozumí

- 1) „prasetem“ živočich druhu prase jakéhokoliv věku, chovaný pro plemenitbu nebo výkrm;
- 2) „kancem“ pohlavně dospělý samec prasete určený k plemenitbě;
- 3) „prasničkou“ pohlavně dospělá samice prasete před prvním porodem;
- 4) „prasnicí“ samice prasete po prvním porodu;
- 5) „prasnicí po porodu“ samice prasete od perinatálního období do odstavu;
- 6) „zaprahlou březí prasnicí“ prasnice v době mezi odstavem a perinatálním obdobím;
- 7) „seletem“ prase od narození do odstavu;
- 8) „odstávčetem“ prase od odstavu do stáří 10 týdnů;
- 9) „chovným běhounem a prasetem ve výkrmu“ prase od stáří 10 týdnů do porážky nebo zařazení do plemenitby;

▼M1

- 10) „příslušnými orgány“ příslušné orgány ve smyslu čl. 3 bodu 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady ►[C2](#) (EU) 2017/625 ◀⁽¹⁾.

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady ►[C2](#) (EU) 2017/625 ◀ ze dne 15. března 2017 o úředních kontrolách a jiných úředních činnostech prováděných s cílem zajistit uplatňování potravinového a krmivového práva a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, zdraví rostlin a přípravků na ochranu rostlin, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EU) č. 1151/2012, (EU) č. 652/2014, (EU) 2016/429 a (EU) 2016/2031, nařízení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a směrnic Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, směrnice Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutí Rady 92/438/EHS (nařízení o úředních kontrolách) (►[C2](#) Úř. věst. L 95, 7.4.2017, s. 1 ◀).

▼B

Článek 3

1. Členské státy zajistí, aby všechny provozy splňovaly tyto požadavky:

a) využitelná volná podlahová plocha pro každé odstávče nebo chovného běhouna a prase ve výkrmu chované ve skupině, s výjimkou zapuštěných prasniček a prasnic, musí činit minimálně:

Pro živou hmotnost (v kg)	m ²
do 10	0,15
od 10 do 20	0,20
od 20 do 30	0,30
od 30 do 50	0,40
od 50 do 85	0,55
od 85 do 110	0,65
nad 110	1,00

b) pro zapuštěné prasničky nebo prasnice chované ve skupinách musí činit celková využitelná podlahová plocha pro každou zapuštěnou prasničku nejméně 1,64 m² a pro každou prasnici nejméně 2,25 m². Jsou-li tato zvířata chována ve skupinách po méně než šesti kusech, musí být celková využitelná podlahová plocha zvětšena o 10 %. Jsou-li tato zvířata chována ve skupinách po 40 nebo více kusech, celková využitelná podlahová plocha může být zmenšena o 10 %.

2. Členské státy zajistí, aby podlahy splňovaly tyto požadavky:

a) pro zapuštěné prasničky a březí prasnice: část plochy požadované v odst. 1 písm. b) rovnající se nejméně 0,95 m² na prasničku a nejméně 1,3 m² na prasnici musí být tvořena souvislou pevnou podlahou, z níž je pro odtokové otvory vyhrazeno maximálně 15 %;

b) jsou-li pro prasata chovaná ve skupinách použity betonové roštové podlahy:

i) maximální šíře mezer mezi roštnicemi musí být

- 11 mm pro selata,
- 14 mm pro odstávčata,
- 18 mm pro chovné běhouny a prasata ve výkrmu,
- 20 mm pro zapuštěné prasničky a prasnice,

ii) minimální šířka roštnice (nášlapné plochy roštu) musí být

- 50 mm pro selata do odstavu a odstávčata,
- 80 mm pro chovné běhouny a prasata ve výkrmu, zapuštěné prasničky a pro prasnice.

3. Členské státy zajistí, aby nové stavby nebo úpravy zařízení pro vazné ustájení prasnic nebo prasniček byly zakázány. Od 1. ledna 2006 bude použití postrojů pro prasnice a prasničky zakázáno.

▼B

4. Členské státy zajistí, aby se prasnice a prasničky během období, které začíná čtyři týdny po zapaštění a končí jeden týden před očekávaným porodem, chovaly ve skupinách. Kotec, ve kterém je skupina chována, musí mít strany delší než 2,8 m. Je-li ve skupině chováno méně než šest zvířat, kotec, ve kterém je skupina chována, musí mít strany delší než 2,4 m.

Odchylně od prvního pododstavce mohou být prasnice a prasničky chované v provozech s méně než deseti prasnicemi ustájeny během období uvedeného v uvedeném pododstavci jednotlivě za předpokladu, že se v koticích mohou snadno otočit.

5. Aniž jsou dotčeny požadavky stanovené v příloze I, členské státy zajistí, aby prasnice a prasničky měly stálý přístup k manipulovatelnému materiálu, který splňuje alespoň příslušné požadavky uvedené přílohy.

6. Členské státy zajistí, aby prasnice a prasničky chované ve skupinách byly krmeny s využitím systému, který zajistí, aby každé jednotlivé zvíře mohlo přijmout dostatečné množství potravy, i když jsou přítomni konkurenti soutěžící o potravu.

7. Členské státy zajistí, aby za účelem nasycení a uspokojení jejich potřeby žvýkat dostávaly všechny zaprahlé březí prasnice a prasničky dostatečné množství objemného krmiva nebo krmiva s vysokým obsahem vlákniny, jakož i energeticky vydatné krmivo.

8. Členské státy zajistí, aby prasata chovaná ve skupinách, která jsou výjimečně agresivní, dále ta, která byla napadena jinými prasaty nebo která jsou nemocná nebo poraněná, mohla být dočasně umístěna v samostatných koticích. V tomto případě musí použitý samostatný kotec umožňovat zvířeti snadné otáčení, pokud to není v rozporu se specifickým veterinárním doporučením.

9. Ustanovení odst. 1 písm. b), odstavců 2, 4 a 5 a odst. 8 poslední věty se použijí na všechny provozy nově postavené nebo rekonstruované nebo uvedené poprvé do provozu po 1. lednu 2003. Od 1. ledna 2013 se tato ustanovení použijí na všechny provozy.

Ustanovení odst. 4 prvního pododstavce se nepoužijí na provozy s méně než deseti prasnicemi.

Článek 4

Členské státy zajistí, aby podmínky pro chovné běhouny a prasata ve výkrmu odpovídaly obecným podmínkám stanoveným v příloze I.

Článek 5

Ustanovení přílohy I mohou být postupem uvedeným v článku 11 odst. 2 měněna tak, aby odpovídala vývoji vědeckého poznání.

Článek 6

Členské státy zajistí, aby

- a) každá osoba, která zaměstnává nebo najímá osoby k ošetřování prasat, zajistila, že osoba ošetřující zvířata obdržela pokyny a poučení o příslušných ustanoveních článku 3 a přílohy I;

▼B

- b) byly k dispozici příslušné školicí kurzy. Tyto kurzy se musí zejména zaměřit na hlediska dobrých životních podmínek zvířat.

Článek 7

1. Komise předloží Radě pokud možno do 1. ledna 2005 a v každém případě do 1. července 2005 zprávu vypracovanou na základě stanoviska Evropského úřadu pro bezpečnost potravin. Při vypracování této zprávy je třeba vzít v úvahu sociálně-ekonomické důsledky, hygienické důsledky, účinky na životní prostředí a různé klimatické podmínky. Zpráva musí také vzít v úvahu vývoj postupů a systémů produkce prasat a zpracování masa, které pravděpodobně sníží potřebu využívat chirurgické kastrace. V případě potřeby musí být zpráva doprovázena vhodnými legislativními návrhy zabývajícími se účinkem různých typů ustájení a podlah na dobré životní podmínky odstávčat, chovných běhounů a prasat ve výkrmu.

2. Komise nejpozději do 1. ledna 2008 předloží Radě zprávu vypracovanou na základě stanoviska Evropského úřadu pro bezpečnost potravin.

Tato zpráva musí zahrnovat zejména

- a) účinky hustoty chovu včetně velikosti skupin a metod vytváření skupin zvířat v různých chovných systémech na dobré životní podmínky prasat včetně zdraví;
- b) účinek konstrukce stáje a různých typů podlahy na dobré životní podmínky prasat včetně zdraví, s ohledem na různé klimatické podmínky;
- c) rizikové faktory spojené s okusováním ocasů a doporučení týkající se potřeby krácení ocasů;
- d) další vývoj systémů skupinového ustájení březích prasnic, s přihlédnutím k patologickým, zootechnickým, fyziologickým a etologickým stránkám různých systémů i jejich účinkům na zdraví zvířat a životní prostředí a k různým klimatickým podmínkám;
- e) stanovení požadavků na prostor včetně místa pro připouštění pro jednotlivě ustájené dospělé plemenné kance;
- f) další vývoj systémů volného ustájení prasnic na místě určeném pro připouštění a pro prasnice po porodu, které vyhovují potřebě prasnic, aniž ohrožují přežití selat;
- g) postoje a chování spotřebitelů vůči vepřovému masu v případě různých úrovní zlepšování dobrých životních podmínek zvířat;
- h) sociálně-ekonomické důsledky různých systémů chovu prasat a jejich účinky na ekonomické partnery Společenství.

Ke zprávě mohou být v případě potřeby připojeny vhodné legislativní návrhy.

▼ B*Článek 8***▼ M1**

3. Členské státy předloží Komisi do 31. srpna každého roku výroční zprávu za předchozí rok o inspekcích provedených příslušným orgánem s cílem ověřit soulad s požadavky této směrnice. Ke zprávě připojí analýzu nejzávažnějších případů zjištěného nesouladu a národní akční plán k prevenci nebo snížení jejich výskytu v nadcházejících letech. Komise předloží shrnutí těchto zpráv členským státům.

▼ B*Článek 9*

Zvířata dovezená do Společenství ze třetí země musí být provázena osvědčením vydaným příslušným orgánem uvedené země, v němž se potvrzuje, že se zvířaty bylo zacházeno způsobem přinejmenším rovnocenným způsobu používanému u zvířat pocházejících ze Společenství v souladu s ustanoveními této směrnice.

▼ M1**▼ B***Článek 11*

1. Komisi je nápomocen Stálý výbor pro potravinový řetězec a zdraví zvířat, zřízený článkem 58 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin ⁽¹⁾ (dále jen „výbor“).

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES.

Doba uvedená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.

Článek 12

Členské státy si mohou v souladu s obecnými pravidly Smlouvy ponechat nebo mohou zavést na svém území přísnější opatření, než jsou opatření uvedená v této směrnici. Členské státy o nich uvědomí Komisi.

Článek 13

Směrnice 91/630/EHS ve znění aktů uvedených v příloze II části A se zrušuje, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení uvedených směrnic ve vnitrostátním právu stanovených v příloze II části B.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1.

▼B

Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou uvedenou v příloze III.

Článek 14

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 15

Tato směrnice je určena členskými státy.

▼B*PŘÍLOHA I*KAPITOLA I
OBECNÉ PODMÍNKY

Kromě odpovídajících ustanovení přílohy směrnice Rady 98/58/ES se použijí tyto požadavky:

- 1) V části stavby, ve které jsou chována prasata, nesmí být překročena hladina nepřetržitého hluku 85 dB. Je třeba se vyhnout stálému nebo náhlému hluku.
- 2) Prasata musí být chována v prostředí s intenzitou světla alespoň 40 luxů po dobu osmi hodin denně.
- 3) Ustájení pro prasata musí být vybudováno takovým způsobem, aby každé prase mohlo
 - mít přístup do prostoru, který je fyzicky a tepelně pohodlný, vybavený řádným odtokem a čistý, který umožňuje všem zvířatům současně polohu vleže,
 - bez omezení uléhat, odpočívat a vstávat,
 - vidět na jiná prasata; avšak u prasnic a prasniček nemusí být tato podmínka splněna v týdnu před očekávaným porodem a v jeho průběhu mohou být prasnice a prasničky ustájeny mimo pohled zvířat stejného druhu.
- 4) Bez ohledu na čl. 3 odst. 5 musí mít prasata trvalý přístup k dostatečnému množství materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity, jako je sláma, seno, dřevo, piliny, houbový kompost, rašelina nebo směsi takových materiálů, které neohrožují zdraví zvířat.
- 5) Podlahy musí být hladké, avšak nikoliv kluzké, aby se předešlo poranění prasat, a musí být navrženy, konstruovány a udržovány tak, aby prasatům nezpůsobovaly poranění nebo útrapy. Musí odpovídat velikosti a hmotnosti prasat a musí tvořit pevný, rovný a stabilní povrch.
- 6) Všechna prasata musí být krmena alespoň jednou denně. Jestliže jsou prasata ustájena ve skupinách a nemohou se sytit podle libosti nebo nemají k dispozici automatický krmný systém, musí mít každé prase přístup ke krmivu ve stejnou dobu jako ostatní prasata ve skupině.
- 7) Všechna prasata starší než dva týdny musí mít trvalý přístup k dostatečnému množství čerstvé vody.
- 8) Všechny zákroky a postupy prováděné pro jiné než terapeutické a diagnostické účely nebo pro identifikaci prasat v souladu s příslušnými právními předpisy a působící poškození nebo ztrátu citlivé části těla nebo změnu kostní struktury jsou zakázány, s výjimkou
 - stejnoměrného snížení špičáků selat obroušením nebo extirpací nejpozději do sedmého dne života selat s ponecháním intaktního hladkého povrchu; kančí kly mohou být zkráceny, je-li to nezbytné pro prevenci poranění ostatních zvířat nebo z bezpečnostních důvodů,
 - krácení části ocasu,

▼B

- kastrace kanců prostředky, které nezpůsobují natržení tkáně,
- zavedení kroužku do rypáku v případech, kdy jsou zvířata chována ve výběhu a ve shodě s vnitrostátními právními předpisy.

Krácení ocasu a snižování špičáků se nesmí provádět rutinně, ale pouze v případech prokázaných poranění struků prasnice nebo uší a ocasů ostatních prasat. Dříve než se přistoupí k těmto zákrokům, musí se přijmout jiná opatření, která brání okusování ocasů a jiným poruchám chování, přičemž se berou v úvahu podmínky prostředí a hustota osazení stáje. Z tohoto důvodu se musí změnit nevhodné podmínky prostředí nebo způsob ustájení.

Všechny výše popsané postupy smí provádět pouze veterinární lékař nebo školená osoba, jak je stanoveno v článku 6, která má zkušenosti s použitými technikami, vhodnými prostředky a za vhodných hygienických podmínek. Pokud se kastrace nebo kupírování ocasů praktikuje po sedmém dni života, může ho provádět pouze veterinární lékař v anestezii s následným tišením bolesti.

KAPITOLA II**ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ PRO RŮZNÉ KATEGORIE PRASAT****A. Kanci**

Kotce pro kance musí být umístěny a konstruovány tak, aby se kanec mohl otáčet a slyšet, cítit a vidět jiná prasata. Volná podlahová plocha kotce pro dospělého kance musí být minimálně 6 m².

V případech, kdy se kotce používají také jako místo pro připouštění prasnic, musí být podlahová plocha pro dospělého kance minimálně 10 m² a v kotci nesmí být žádné překážky.

B. Prasnice a prasničky

1. Musí být přijata opatření minimalizující agresí ve skupinách.
2. Březí prasnice a prasničky musí být v případě potřeby ošetřeny proti ektoparazitům a endoparazitům. Před umístěním do porodního kotce musí být březí prasnice a prasničky důkladně očištěny.
3. V týdnu před očekávaným porodem musí prasnice a prasničky dostat v dostatečném množství vhodnou podestýlku, pokud to umožňuje systém odstraňování tuhých a tekutých výkalů používaný v zařízení.
4. Pro usnadnění spontánního nebo asistovaného porodu musí být za prasnicí nebo prasničkou volná plocha.
5. Porodní kotce, v nichž se prasnice pohybují volně, musí být vybaveny zábranami pro ochranu selat (např. ochrannými mřížemi).

C. Selata

1. Část celkové podlahové plochy, dostatečně velká, aby současně umožnila všem zvířatům společně odpočívat, musí být pevná nebo pokrytá rohoží, nebo musí být podestlána slámou nebo jiným vhodným materiálem.

▼B

2. V porodních kotečích musí mít selata dostatečný prostor, aby mohla bez obtíží sát.

▼C1

3. Selata nesmějí být odstavena dříve než ve stáří 28 dní, ledaže by jinak byly nepříznivě ovlivněny životní podmínky nebo zdravotní stav matky nebo selete.

▼B

Selata však mohou být odstavena až o sedm dnů dříve, jestliže jsou přemístěna do prostoru, který je před umístěním nové skupiny vyprázdněn, důkladně vyčištěn a vydezinfikován a který je oddělen od prostorů, kde jsou ustájeny prasnice, aby se minimalizoval přenos nákaz na selata.

D. Odstávčata, chovní běhouni a prasata ve výkrmu

1. Jsou-li prasata chována ve skupinách, musí se přijmout opatření bránící vzájemným střetům, které vybočují z běžného chování.
2. Prasata musí být chována ve stálých skupinách a mísení s jinými prasaty je třeba omezit na minimum. Musí-li být smíšena prasata, která se neznají, je nutno je sloučit v co nejranějším věku, nejlépe do jednoho týdne po odstavení. Jsou-li prasata smíšena, měla by mít dostatek možností uniknout nebo se ukryt před jinými prasaty.
3. Objeví-li se příznaky silných střetů, je třeba ihned vyšetřit příčiny a přijmout vhodná opatření, například, je-li to možné, poskytnout jim větší množství slámy nebo jiných materiálů k odvedení pozornosti. Ohrožená zvířata nebo výjimečně agresivní zvířata musí být ustájena odděleně od skupiny.
4. Použití uklidňujících léčiv za účelem snazšího mísení zvířat se musí omezit na mimořádné podmínky a musí být konzultováno s veterinárním lékařem.

PŘÍLOHA II

ČÁST A

Zrušená směrnice a její následné změny

(uvedené v článku 13)

Směrnice Rady 91/630/EHS
(Úř. věst. L 340, 11.12.1991, s. 33)

Směrnice Rady 2001/88/ES
(Úř. věst. L 316, 1.12.2001, s. 1)

Směrnice Komise 2001/93/ES
(Úř. věst. L 316, 1.12.2001, s. 36)

Nařízení Rady (ES) č. 806/2003
(Úř. věst. L 122, 16.5.2003, s. 1)

Pouze příloha III, bod 26

ČÁST B

Lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu

(uvedené v článku 13)

Směrnice	Lhůta pro provedení
91/630/EHS	1. ledna 1994
2001/88/ES	1. ledna 2003
2001/93/ES	1. ledna 2003

PŘÍLOHA III

SROVNÁVACÍ TABULKA

Směrnice 91/630/EHS	Tato směrnice
Články 1 a 2	Články 1 a 2
Čl. 3 návěti	—
Čl. 3 bod 1	Čl. 3 odst. 1
Čl. 3 bod 2	Čl. 3 odst. 2
Čl. 3 bod 3	Čl. 3 odst. 3
Čl. 3 bod 4 písmeno a)	Čl. 3 odst. 4 první pododstavec
Čl. 3 bod 4 písmeno b)	Čl. 3 odst. 4 druhý pododstavec
Čl. 3 bod 5	Čl. 3 odst. 5
Čl. 3 bod 6	Čl. 3 odst. 6
Čl. 3 bod 7	Čl. 3 odst. 7
Čl. 3 bod 8	Čl. 3 odst. 8
Čl. 3 bod 9	Čl. 3 odst. 9
Čl. 4 odst. 1 první pododstavec	Článek 4
Čl. 4 odst. 1 druhý pododstavec	—
Čl. 4 odst. 2	—
Článek 5	Článek 5
Čl. 5a úvodní slova	Čl. 6 úvodní slova
Čl. 5a bod 1	Čl. 6 písmeno a)
Čl. 5a bod 2	Čl. 6 písmeno b)
Článek 6	Článek 7
Článek 7	Článek 8
Článek 8	Článek 9
Článek 9	Článek 10
Článek 10	Článek 11
Čl. 11 odst. 1	—
Čl. 11 odst. 2	Článek 12
—	Článek 13
—	Článek 14
Článek 12	Článek 15
Příloha	Příloha I
—	Příloha II
—	Příloha III